

2023-10-05
A2023/01354**Arbetsmarknadsdepartementet**Jämställdhetsmyndigheten
Box 73
424 22 Angered

Uppdrag att ta fram en kunskaps- och forskningsöversikt om hedersrelaterat våld och förtryck med internationella perspektiv samt att genomföra kompetenshöjande insatser

Regeringens beslut

Regeringen ger Jämställdhetsmyndigheten i uppdrag att ta fram en kunskaps- och forskningsöversikt om hedersrelaterat våld och förtryck i ett internationellt perspektiv. Jämställdhetsmyndigheten ska också genomföra relevanta kompetenshöjande insatser för att öka den forskningsbaserade kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck bland relevanta yrkesgrupper och andra aktörer.

I uppdragets genomförande ska kunskap och synpunkter inhämtas från Brottsförebyggande rådet, Göteborgs universitet (Nationella sekretariatet för genusforskning), Linköpings universitet (Barnafrid – Nationellt centrum för kunskap om våld mot barn), länsstyrelserna, Myndigheten för delaktighet, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor, Socialstyrelsen, Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid) samt vid behov från andra myndigheter och civilsamhällesorganisationer.

Jämställdhetsmyndigheten ska lämna en muntlig delredovisning senast den 13 november 2024 och slutredovisa uppdraget senast den 17 januari 2026 till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet).

Finansieringen för 2023 sker genom att Jämställdhetsmyndigheten får använda de medel som anvisats i regeringsbeslutet (A2023/01238) om uppdrag att kartlägga och analysera förekomsten av barnäktenskap, tvångsäktenskap och månggifte i Sverige samt andra närliggande frågor.

För uppdraget får Göteborgs universitet under 2023 använda 1 000 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering för budgetåret 2023 uppförda anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder, anslagsposten 12 Jämställdhetsinsatser efter regeringsbeslut. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet senast den 1 december 2023. Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 oktober 2024 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet. Rekvisition, återbetalning och redovisning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Regeringen beräknar att 3 000 000 kronor kommer att avsättas till Jämställdhetsmyndigheten och 3 000 000 kronor till Göteborgs universitet för uppdraget för 2024, 2 000 000 kronor till Jämställdhetsmyndigheten och 1 500 000 kronor till Göteborgs universitet för uppdraget för 2025, under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

Skälen för regeringens beslut

Regeringens sjätte jämställdhetspolitiska delmål, att mäns våld mot kvinnor ska upphöra, är brett och omfattar även hedersrelaterat våld och förtryck. En central målsättning för regeringens nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor är förbättrad kunskap och metodutveckling. Målsättningar är även ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld, förbättrad upptäckt av våld samt starkare skydd och stöd för våldsutsatta. Centralt för den nationella strategin är hbtqi-personers rättigheter, barnrätts- och funktionshinderperspektiv samt att flera livssituationer och omständigheter som kan innebära särskild sårbarhet bör uppmärksammas i arbetet (skr. 2016/17:10). Att motverka hedersrelaterat våld och förtryck är också ett prioriterat område i regeringens åtgärdsprogram för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor 2021–2023, där det anges att det finns fortsatt behov av kunskap och välfungerande metoder och arbetssätt för såväl förebyggande arbete som insatser för stöd och skydd (A2021/02397).

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte) har på uppdrag av regeringen kartlagt forskning och kunskapsluckor inom områdena våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Fortes kartläggning visar bland annat att kunskapsläget om brottsförebyggande arbete avseende hedersvåld är mycket bristfälligt och att det saknas forskningsöversikter om

förebyggande arbete och riskhantering för hedersrelaterat våld och förtryck i kontexter som är överförbara till svenska förhållanden (Forte 2022).

Mot denna bakgrund anser regeringen att det är angeläget med insatser för att öka kunskapen inom området hedersrelaterat våld och förtryck samt att sprida kunskap till relevanta yrkesgrupper och andra aktörer.

Närmare beskrivning av uppdraget

Kunskaps- och forskningsöversikten ska inkludera svensk, nordisk och internationell forskning om hedersrelaterat våld och förtryck och genomgående ha barnrätts-, hbtqi- och funktionshinderperspektiv. Kunskaps- och forskningsöversikten ska omfatta forskning om barnäktenskap, tvångsäktenskap och kvinnlig könsstympning samt andra typer av handlingar som typiskt sett kan ha hedersmotiv. Kunskaps- och forskningsöversikten bör vidare omfatta en kartläggning av evidensbaserade, beprövade och etablerade metoder och strategier för prevention, riskhantering, skydd och stöd till särskilt sårbara grupper och inkludera ekonomiska konsekvenser av hedersrelaterat våld och förtryck samt ekonomiskt våld i hederskontexter.

Jämställdhetsmyndigheten ska, mot bakgrund av vad som framkommer i kunskaps- och forskningsöversikten, inventera och vid behov komplettera stödmaterial om hedersrelaterat våld och förtryck och tillgängliggöra dessa till yrkesverksamma samt genomföra övriga kompetenshöjande insatser som myndigheten bedömer är relevanta. Kompetensutvecklingsinsatserna ska utgå från etablerade metoder och kontinuerligt utvärderas.

På regeringens vägnar

Paulina Brandberg

Ulrika Helldén

Kopia till

Arbetsmarknadsdepartementet/MRD

Finansdepartementet/BA B3, OFA SFÖ

Socialdepartementet/HC, SL, SOF

Statsrådsberedningen/GRANSK, SAM

Utbildningsdepartementet/UH

Brottsförebyggande rådet

Göteborgs universitet (Nationella sekretariatet för genusforskning)

Kammarkollegiet

Linköpings universitet (Barnafriid – Nationellt centrum för kunskap om våld mot barn)

länsstyrelserna

Myndigheten för delaktighet

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Socialstyrelsen

Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofriid)